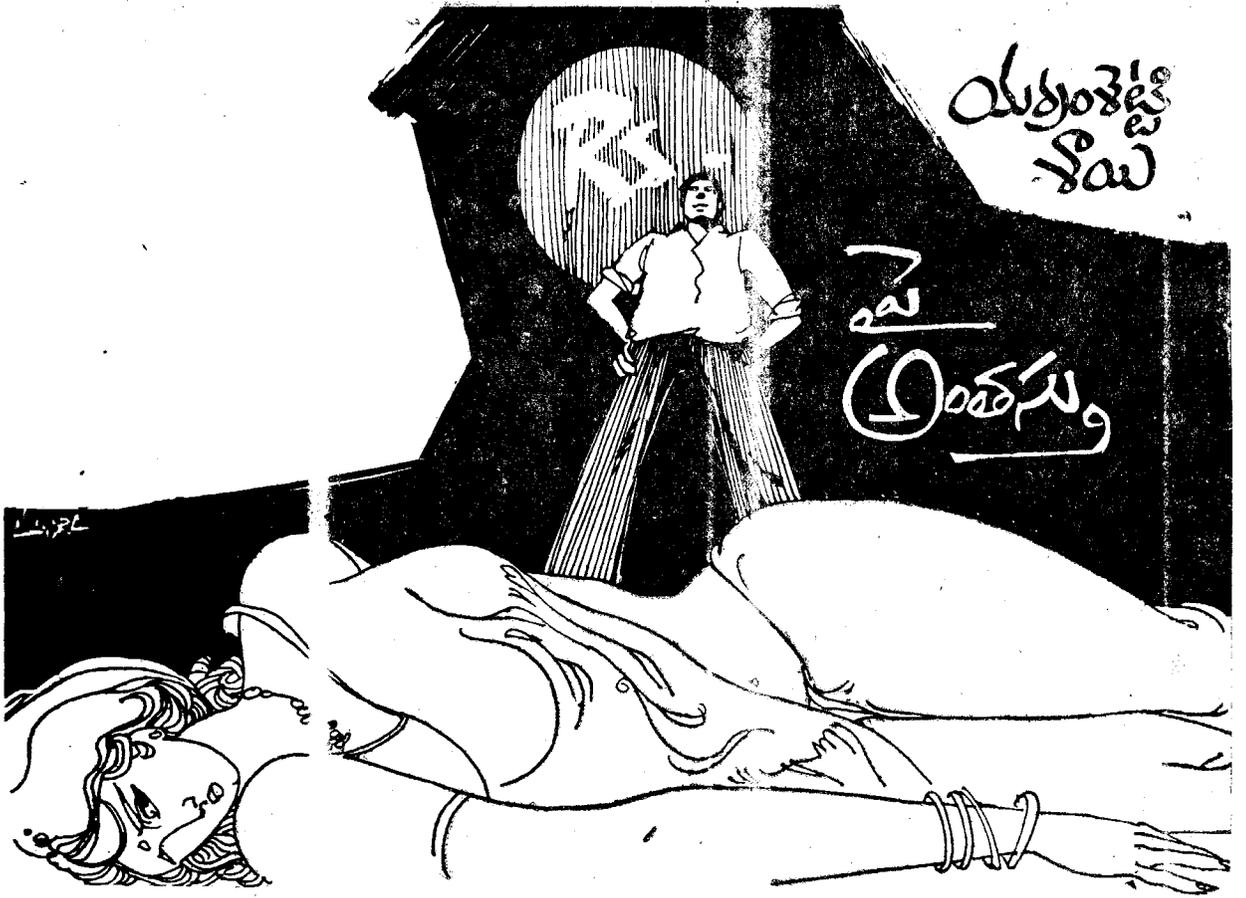

వై
అంకశ్శు

“అయ్యోగారు ఏలుస్తున్నారు....” ఇందిర దగ్గరకొచ్చి చెప్పాడు. ఇందిర చటుక్కున లేచి డిక్టేషన్ తీసుకొని మేనేజర్ గదిలోకి నడిచింది. మేనేజరు అంతకు ముందురోజే చాక్లెట్లను కొన్నాడు. వైజాగ్ నుంచి బదిలీలోకి వచ్చిన అఫీసుకి. ఆ ముందురోజంతా చాక్లెట్లను కొనే హడావుడిలోనే సరిపోయింది. అతను ఏవని లేకుండానే కూర్చోవాల్సి వచ్చింది. రోజంతా.

“గుడ్ మాజింగ్ సర్....” చిరునవ్వు పలుకరించి అతని కెదురుగా వెళ్ళిపోయాడు. కొవి రాయడానికి సంపద్యమయిందామె.

“గుడ్ మాజింగ్ మిస్....” పేరే అమెవేపు చూశాడతను.

“ఇందిర....” నవ్వుతూ చెప్పింది.

“గుడ్! డి నేమ్ ఆయ్ లైక్..” ఇందిర! ఫిలిప్స్ అండ్ శామ్సన్ కలెటర్ డిక్టేట్ చేస్తాను, రాసుకోండి. అతను ఉత్తరమంతా పూర్తిచేసే తలెత్తకుండానే రాసుకొందామె. అత

చూడాలంటే బిడియంగా ఉంది ఇందిరకు. అదివరకు మేనేజర్ ఇతను వయసుమళ్ళిన వాడు కాదు. నవయువకుడు, వివాహంకూడా కాలేదని అఫీసులో అందరూ అనుకుంటుంటే వింది తను. అతన్ని చూశాక మరింత ఆశ్చర్యపోయామె. చాలా ఆధునికంగా కూడా డ్రెస్ చేసుకొన్నాడతను. బెల్ బాటమ్ పాంటు, చారలవొక్కా, పెట్టెజుట్టు, చై నీస్ మీసకట్టు-అన్నీ మరింత అందాన్నిస్తున్నాయతనికి. అందానికి తోడు అతని మరీ మరీ చూడాలనిపించేట్లుంది.

ఆ ఉత్తరం తైపుచేసి సంతకం తీసుకోడానికి మళ్ళీ అతని గదిలోకి నడిచింది ఇందిర. అతనికి ప్లాస్కూలోనుంచి ఓ కప్పులో కాఫీపోసి అందిస్తున్నాడు హ్యూను.

“కాఫీ ఆమెకూడా ఇవ్వు...” హ్యూనుని ఆజ్ఞాపించాడతను.

“అహ.... వద్దండీ....” మొఖమాటంగా అంది ఇందిర.

“భలేవారే! కాఫీ వద్దం టా రేమి టి: కూర్చోండి ముందు...”

ఇంకేమనాలో తెలిక కుర్చీలో కూర్చుండి పోయింది ఇందిర. హ్యూను మరో కప్పులో కాఫీపోసి ఆమె కందించాడు. ఆమె తాగటం పూర్తయేలోగానే తను తాగేసి ఆమె తైపు చేసి తెచ్చిన ఉత్తరం ఓసారి చూసి “బావుంది. చాలా నీట్ గా చేశారు....” అభినందిస్తూ అన్నాడు.

“మీరు ఎంతకాలంనుంచీ చేస్తున్నారు స్టెనోగా?” అడిగాడతను.

“రెండేళ్ళవుతోంది.... అంతకుముందు ఓ సంవత్సరం ఇదే అఫీసులో టైపిస్ట్ గా ఉండేదాన్ని. ఈలోగా షార్ట్ హ్యాండ్ పాసవడంతో ఈ పోస్ట్ దొరికింది...” చిరునవ్వుతో చెప్పిందామె.

“వెరీ గుడ్! మీలాంటి ఎఫీషియంట్ స్టెనో ఉన్నందుకు నాకు చాలా సంతోషంగా ఉంది. వైజాగ్ లో ఓ ముసలాయన ఉండేవాడు. పాపం ఆయనకు ఎన్నో సమస్యలుండేవనుకొంటాను ఇంట్లో. అంచేత అఫీసులో చురుకుగా ఉండేవాడుకాదు. అన్నీ మర్చిపోతూండేవాడు. ఆయనని మందలించా

లంచే చెడ్డ భయంగా ఉండేది నాకు. ఎంత కంటే ఇందుమించుగా మా డాడీ వయసు టుందాయనకు. అంత పెద్దాడిని మందలించడం ఎలా సాధ్యమవుతుంది?"

"అవును...." అతనిని సమర్థిస్తూ అం ఇందిర. ఆరోజు గడిచేసరికి అతని దగ్గరి ఎలాంటి జంకూ లేకుండా పోయిందామో కలివిడిగా, మర్యాదగా మాట్లాడే అతని ఆసనరులా కాకుండా ఓ స్నేహితునిలా ఆ పిస్తున్నాడు. ఇంతకుముందు మరే మేనేజర్ లోనూ లేని గుణం ఇది. సాధారణంగా ప్రతివాళ్ళూ తాము ఆసనర్లనీ, ఎదుటివాళ్ళ తమకింద పనిచేసే గుమాస్తాలనీ గుర్తుంకొని, అవతలివాళ్ళు కూడా గుర్తుంచుకొనేలా మాట్లాడేవారు. ఆ 'తేడా'ని ప్రతి విషయంలోనూ ఎత్తిచూపేవారు.

కొద్ది రోజుల్లోనే అతను ఆఫీసులో అందరి మన్ననలకూ పాత్రుడయిపోయాడ అందరూ అతని సుగుణాల్ని ఏకరువు పెట్టేవారే. అందరూ పొగిడేవారే.

ఇందిరకు అతని దగ్గర ఎంతో చురుకే వేర్పడింది. ఆ చనువు రానాను ఆమె ఆశల్ని కలుగజేయసాగింది. అతని రూపం అతని మాటలు, అతని హోదా — అన్నీ ఆమెను అమితంగా ఆకరించినయ్యే. ఆస్పృహనుంచి ఆమె అలంకరణలో మార్పువచ్చింది. ఖరీదయిన చీరలు కట్టుకోవడం, ఆఫీసులో ప్రతిగంటకూ 'టాయ్లెట్' రూమ్లో కేవల తనకున్న అందం ఏమాత్రం తగ్గకుండా జాగ్రత్త పడటం, మరింత నాజుగా, ఆకట్టుకోవడం, అతని మాట్లాడటం. "అన్ని విషయల్లోనూ శ్రద్ధతీసుకొనే మీలాంటి స్త్రీలు చాల తక్కువమంది ఉంటారండీ...." ఓరోజు అన్నాడు మేనేజరు.

ఇందిర పొంగిపోయింది ఆ పొగడ్లకి. "మీకింకా వివాహం కాలేదుకదూ?" తిరిగి అడిగాడతను.

"ఇంకా లేదండీ...." ఆ జవాబిస్తున్నప్పుడు ఆమె చూపులు అతని చూపులతో కలిసి కిందకు వాలిపోయినయ్యే. గుండెల వేగంగా కొట్టుకొన్నయ్యే. ఆశలు కళ్ళల్లో నిలచినయ్యే.

"నాకూ ఇంకా కాలేదులెండి! ఇంట్లో మా మమ్మీ, డాడీ ఒకటే పట్టుపడుతున్నారు మారేజీ చేసుకోమని, ఏదో పంకపెట్టి తప్పించుకు తిరుగుతున్నాను...." నవ్వుతూ అన్నాడు.

డతను. ఇందిరకు తన తల్లి తండ్రి గుర్తు కొచ్చారు.

వాళ్ళూ తను వివాహం విషయం తొందర పెడుతూనే ఉన్నారు. ఆమధ్య ఒకతను తనను చూచివెళ్ళాడు కూడా. అతను చూడడానికి బాగానే ఉన్నాడు. ఆ వూళ్ళోనే ఓ కేంద్ర ప్రభుత్వ కార్యాలయంలో గుమాస్తా ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు. ఇందుమించుగా అన్ని విషయాలూ వప్పందమయిపోయినట్టే, తను 'ఊ' అంటే ఒకటి రెండు నెలల్లో వివాహం కూడా అయిపోతుంది. కానీ తను 'ఊ' అనలేదు. అనేలోగానే ఈ క్రాంతి మేనేజరు వచ్చేశాడు. ఇతనితో ఏర్పడ్డ చనువు కొత్త ఆలోచనలకు దారితీసింది. పాత ఆలోచనలను పునరాలోచించాల్సిన అవసరం ఏర్పడింది.

తనూ ఆ గుమాస్తా వివాహం చేసుకొంటే తన జీవితం మామూలు జీవితమయి పోతుంది. కొద్దిరోజులు అనందం-తరువాత పిల్లలు-తామిచ్చరూ ఉద్యోగంచేసే వాళ్ళు కాబట్టి-తనకి రెండు బాధ్యతలు: ఇల్లా, ఆఫీసు-వీటికి తోడు పిల్లల్ని చూడటం. వాళ్ళు పెరిగి పెద్దాళ్ళయేవరకూ వాళ్ళను కనిపెట్టి ఉండటానికి ఇంట్లో బంధువులూ, నిజంగా తను నరకంలో పడిపోతుంది. సుఖం, సంతోషం అన్నీ అతిత్వరలోనే తుడిచిపెట్టుకుపోతాయ్. జీవితం కేవలం యాంత్రికంగా తయారవుతుంది. తన స్నేహితురాలు రజనిని చూడటం లేదూ, వివాహానికి ముందు ఎంత సరదాగా ఉండేది? ఎంత దర్జాగా గడిపేది? ఇప్పుడా సరదాలేదు, దర్జాలేదు. ఇంట్లో బండెడు చాకిరీచేసి, ఈసురోమంటూ ఆఫీస్కొచ్చి ఇక్కడా చాకిరీ చేసి మళ్ళీ ఇంటికి వెళ్ళి చాకిరీ—

వివాహ మయింతర్వాత అడది ఉద్యోగం చేయకూడదు. ఆ బాధేదో మగాడే పడాలి. కాని ఈ రోజుల్లో కేవలం ఒకరి సంపాదన మీద ఆధారపడి బ్రతకడం కూడా కష్టమే. ఒకవేళ.... ఒకవేళ.... తనను ఈ కొత్త మేనేజర్ ప్రేమిస్తే వివాహం చేసుకొంటే ఆ జీవితం స్వర్గమే అవుతుంది. అతనికేం తక్కువని? పదిహేను వందలు జీతం, కారూ, బంగళా, నౌఖరూ-అనలు తన అంతస్తే మారిపోతుంది. హోదా మరి పోతుంది. తను ఈ ఉద్యోగంచేసే అను

సరమే ఉండదు. తనకు తెలిసిన చాలామంది ధనిక స్త్రీలలాగా తనూ కార్లో క్లబ్బులకూ, మిగతా సాంఘిక సేవ కార్యక్రమాలకూ తిరగ వచ్చు. ఎప్పుడూ వినోదాలూ, విందులూ, పిక్నిక్లూ, టూర్లూ-ఒకటేమిటి? సర్వస్వం ఆనుభవించవచ్చు.

అందుకే ఆ గుమాస్తాతో వివాహానికి 'ఊ' అనలేదు ఇందిర.

"నా పరిస్థితి అలాగే ఉందండీ! మావాళ్ళు పెళ్ళి చేసేద్దామన్న తొందర్లో ఉన్నారు, నేనేమో వద్దని మొండికేశాను...." సిగ్గు పడుతూనే అందామె.

అతను ఆ మెవంక ఆశ్చర్యంగా చూశాడు.

"వివాహం వద్దంటున్నారా?" అడిగాడు నమ్మలేనట్టు.

"అవును...." నవ్వుతూ అందామె. "ఎందుకని?"

ఏం జవాబు చెప్పాలో తెలీలేదు ఇందిరకి. తన మనసులో ఉన్న విషయం ఎలా చెప్పండి? చెప్పకుండా వదిలేయడం కూడా మంచిదికాదు. అతనిమీద తనకున్న ఆశని-చెప్పాలంటే ఇంతకంటే మంచి అవకాశం రాదు. స్పష్టంగా చెప్పేయకపోయినా, అతనికి తన మనసు చూచాయిగానయినా తెలియాలి.

"పోనీలెండి. మీకు అభ్యంతరమయితే చెప్పకండి...." అతనే నవ్వుతూ అన్నాడు. "అదేంకాదు...." చప్పున మాట్లాడింది ఇందిర. అతనిదగ్గర తనకి రహస్యాలున్నాయని అతను ఆనుకోకూడదు.

"నిజం చెప్పాలంటే నాకు అన్నివిధాలా నచ్చిన మనిషి దొరికితేనే చేసుకోవాలనుకొంటున్నాను."

తలొందుకొని ఎర్రని చేతిగోళ్ళవంక చూసుకొంటూ అందామె.

"ఓహో-అయితే ఆ మనిషి కనబడగానే చేసేనుకొంటారన్నమాట!" అంథా తెలిసి పోయినట్లు అన్నాడతను.

తలూపింది ఇందిర. అంతకంటే ఇంతెలా చెప్పాలో తెలీలేదామెకి. అయినా తన మనసులో అతనే ఉన్నాడన్న విషయం అతనికి అర్థమయ్యి ఉండదు. సంభాషణ మరికొంత సేపు ఆ విషయంమీదే జరిగితే బావుండునని దేముడిని ప్రార్థించుకొందామె, దేముడు ఆమె ప్రార్థనని విన్నాడు.

“మరి మీరెందుకు చేసుకోవడం? స్ట్రో తెలుసుకోవచ్చా?” సిగ్గుపడుతూనే అడిగింది.

అతను చిన్నగా నవ్వాడు. “అదో పెద్ద గొడవలెండి. చెప్పాలంటే మనిద్దరం రెండ్రోజులు కాజావలసి తీసుకోవాలి....”

ఇందిరకూడా నవ్వేసింది. కాని మెలో అనుమానాలు మొదలయినాయి.

పెద్ద గొడవ అంటాడేమిటి? కుప్పదీపి అతనెవరనినా ప్రేమించాడా? లేదా అతని ప్రేమ అంతకుముందే విఫలమయింది? అలా జరిగితే మరిప్పుడు తను కనే కంటే ఫలిస్తాయా? లేక మొగ్గలోనే రాలిపోతాడా?

ఈలోగా అతనికోసం ఎవరో రావడంతో ఇందిర బయటకొచ్చేసి తనసీట్లో కూర్చుంది. వసున్య మరింత క్లిష్టమయిపోయింది. అతని మనసులో ఏమన్నదీ తెలుసుకోవడం సాధ్యం కావడంలేదు.

పాయంత్రం ఇంటి కెళ్ళేసరికి ఆమె తల్లి దండ్రులు ఆమెకోసమే ఎదురుస్తున్నారు.

“వాళ్ళు మళ్ళీ కబురు చేశారా? ఏ సంగతి కేర్చెయ్యకపోతే మరో సంబంధం చూసుకొంటారట....” అంది తన అందోళనగా.

“మనకీకూడా న్యాయంకాదు, అలా వాళ్ళంటే న్యాయం మాట్లాడుతున్నట్లు అన్నాడు తండ్రి.

“నేనింకా ఆలోచించుకోవడంలేదు....” చిరగా అంది ఇందిర.

“అలా అంటే ఎలా? అన్ని విధాలుగా మన సంబంధం నచ్చబట్టే వాళ్ళు పాకుళ్ళాడుతున్నారని గానీ అదే మరొక విధమయితే ఏనాడో వదులుకొనేవాళ్ళు.”

ఈ విషయం ఇందిరకూడా తెలుసు. వాళ్ళు తననే చేసుకోవాలని ఎందుకు వివేకపూరుతున్నారో ఈహించుకోలేనంత వెర్రిది కాదు తను. వాళ్ళది అర్థికంగా బాగా చితికిన కుటుంబం. ఇప్పటికీ కూడా పాలివాలని పరిస్థితుల్లోనే ఉంది. వాళ్ళకుం తమ కుటుంబం అన్నివిధాలా మెరుగే. తండ్రికి పెన్షన్ వస్తోంది. అన్నయ్య మంచి ఉద్యోగం లోనే ఉన్నాడు. తనూ, ఇంకొక చదువు కొంటున్న తన చెల్లెలూ తప్పితే రే బాదర బంది ఏమీలేదు. అదీగాక తను చేస్తున్న

ఉద్యోగం, తన సంపాదనా ఇవన్నీ కూడా వాళ్ళని అమితంగా ఆకర్షించినయ్యే. అందుకే ఈ రాయబాలులు. వాళ్ళు అడుగుతున్నకొద్దీ తనకు పట్టుదల ఎక్కువవుతోంది. ఎలాగోలా ప్రయత్నించి అన్నివిధాలా తమకుం చే ఉన్నతస్థితిలో ఉన్న యువకుడిని చేసుకోవాలి గానీ, అలాంటి కుటుంబంతో సంబంధం కలుపుకొంటే వారి పరిస్థితికి తాముకూడా దిగజాలాలి వస్తుంది. నీళ్ళల్లో మునుగుతున్నప్పుడు, అవలీలగా ఈతగొడుతున్న వాడిని పట్టుకోవాలి గాని, నగం మునిగిపోయిన వాడిని పట్టుకొంటే వాడు తను మునగడమే కాక తనను పట్టుకొన్నవాడిని కూడా ముంచేస్తాడు. ఈ సూత్రం తెలియబట్టే తను మేనేజరుని వివాహం చేసుకోవాలనుకొంటోంది. అతను అడగాలే గాని ఒక్క ఉదుటున అతని కౌగిల్లోకి దూకి తన అంగీకారం తెలియజేస్తుంది. ఇందుకు ఎన్నిరోజులు తైము పడుతుందో తనకు తెలియదు. కాని ఎన్నిరోజులయినా వేచి ఉండగలడు. ఇందిర ఏమీ మాట్లాడకపోయేసరికి వాళ్ళు ఏమీ అనలేకపోయారు.

ఆలోచన మేనేజర్ చాలా చికాకుతో ఆసీసుకు రావటం గమనించింది ఇందిర. బహుశా ఇంటిదగ్గర అతని వివాహం గురించి గొడవ చేసివుంటారు అనుకొందామె. అరగంటసేపటి తరువాత ఇందిరను పిలచి నోట్స్ డిక్టేట్ చేయసాగాడు. మధ్యలో ఫోన్ మోగింది.

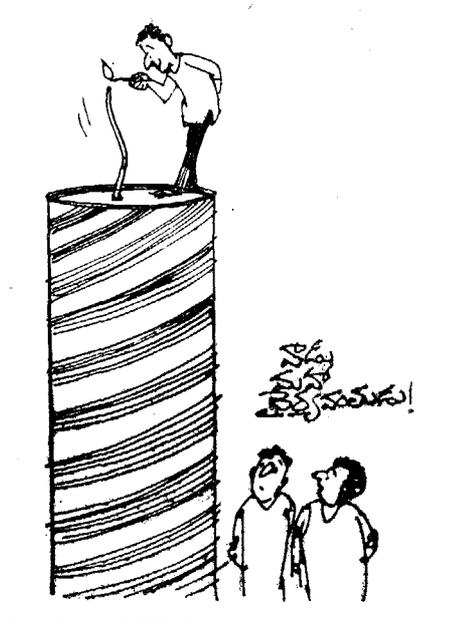
“హలో” అన్నాడతను తీసి చెవిదగ్గర పెట్టుకొని.

“అ: అ: అవును ట్రంకాల్ బుక్ చేశాను ఓకే. ఫోన్ మీదే ఉంటాను....”

అని కొద్దిక్షణాలాగి మళ్ళీ మాట్లాడసాగాడు “డా. నేను కుమార్ ని మాట్లాడుతున్నాను. ఆ-మమ్మీ పొద్దున్న చేరుకుంది క్షేమంగా.

—అ: మమ్మీ దగ్గరున్న ఫోటోలన్నిచూశాను, అందరిలోనూ సౌదామిని అనే అమ్మాయింది చూడండి. ఆ సంబంధమే బాగుంది. వాళ్ళు కారు ఇస్తామంటున్నారని! ఏమిటి? వాళ్ళే మంత ఉత్సాహం చూపటంలేదా? అయినా సరే-నాలోజులు ఆలశ్యం అయినా ఆసంబంధమే సెటిల్ చేయండి! సరే, సరే—ఓకే, ఉంటానుమరి....” ఫోన్ పెట్టేశాడతను.

అతని మాటలన్నీ వింటూన్న ఇందిరకు కళ్ళవెంబడి నీళ్ళుతిరిగినయ్యే. అతని వివాహం నిర్ణయమైపోతోంది. అతనిమీద యెన్నో

అతని నిలుపుకొన్న తనని కనీసం పట్టించుకొననే నాలేదు, అతనిక్కావలసింది అందమూ మనసూవున్న అమ్మాయి కాదుగాబోలు—కారు ఇవ్వగల స్తోమతు ఎవరికుంటే నారే అర్హులు. అంతే!

“అమ్మయ్య! నిన్నున్నుంచీ పెద్ద తల నొప్పి అయిందనుకోండి ఈ పెళ్ళిగొడవలు. ఎప్పట్నుంచో కారు కొనాలని నా ప్రయత్నం ఇంతవరకూ కుదరలేదని. ఇక ముందు కుదురుతుందనికూడా అనుకోను, అందుకే కారు తేలిగ్గా కొనివ్వగలతాహతు ఎవరికుంటే వాళ్ళ అమ్మాయిని చేసుకోవాలని అనుకొన్నాను. ఎన్నో సంబంధాలు వచ్చాయిగానీ మాకంటే అధ్యన్న పు పరిస్థితిలోవున్న సంబంధం చేసుకుంటే సుఖ, శాంతులెక్కడ నుంచి వస్తాయో చెప్పండి. అదే మాకంటే మంచిస్థితిలోవున్న అమ్మాయిని చేసుకుంటే ఎంతో సహాయంగా ఉంటుంది....”

అతని మాటలు నిర్ణాంతపోయి వింటోంది ఇందిర.

తనకున్నలాంటి ఆలోచనలే అతనికి ఉన్నాయా? భగవంతుడా! ప్రతి మనిషీ ఇలాగే ఆలోచిస్తే ఇంక దీనికి అంతం యెక్కడ? ప్రతి మనిషీ తన పై అంతస్తుకి విచ్చెన్నలేయడమేనా? మరి పక్కనున్న వాళ్ళ సంగతి ఆలోచించే దెవరు?

ఆ సాయంత్రం ఇంట్లో ఆమెతల్లి మళ్ళీ వివాహం గురించి కదిలించినప్పుడు “ఆ సంబంధమే వప్పుకుంటున్నాను....” అంది ఇందిర మనస్ఫూర్తిగా. □